

Divorci d'espert

Saben que “Catalunya ja té exèrcit”? “Tenim avions, destructors, carros de combat.” Així ho defensava Miquel Sellarès fa uns mesos a Vilaweb: “a Catalunya li correspon el 20% de l'exèrcit espanyol”. Sellarès, que fa trenta anys va ser l'encarregat de crear la policia catalana, considerava que si Catalunya assumís part del deute de l'Estat espanyol quan s'independitzi, hauria de quedar-se també amb la part proporcional del que ha pagat. La lògica és aclaparadora. És el mateix que diu un dels recents informes del Consell per a la Transició Nacional. El Consell considera que el repartiment del deute i dels bens s'hauria de fer en funció del pes de la població. A Catalunya li correspondrien el 16% dels tancs espanyols, el 16% dels quadres del Museu del Prado, o el 16% dels fons del Banc d'Espanya. El problema, però, no és el què sinó el com. L'informe diu que s'haurà de valorar el patrimoni i arribar a un acord polític entre les dues parts després d'una negociació. I això costa d'imaginar, conegudes les ànsies i la

tradició negociadora espanyola. Per no parlar de la militar.

El 1993, la República Txeca i Eslovàquia dissolien Txecoslovàquia. És el que s'ha anomenat *divorci de vellut*, continuació de la *revolució de vellut* que havia liquidat pacíficament el règim comunista. Els dos Estats, amb un civilitzat *fair play*, van acordar repartir-se els actius d'acord amb la població, dues parts per a Txèquia i una per a Eslovàquia. L'exemple contrari és el de l'antiga Iugoslàvia, on el procés d'independència va ser un campí qui pugui. Eslovènia i Croàcia encara esperen arribar algun dia a un acord amb Sèrbia. De fet, la part proporcional dels

deutes de l'antic Estat la van liquidar bilateralment amb els creditors per poder ser acceptats internacionalment. Però Sèrbia es va apropiat el patrimoni i els fons de l'Estat iugoslau i no va dubtar a fer-los servir per a la guerra.

Que el model que proposa Catalunya és del de Txèquia i Eslovàquia és evident. El que caldria saber és per quin model optarà l'Estat espanyol si es veu forçat a admetre la secessió de Catalunya. A l'Estat espanyol no li convé quedar-se tot el deute, que no podria pagar, i la Unió Europea i els Estats Units intentaran que els inversors internacionals no prenguin mal. A més, l'Estat també té la meitat del deute de la Generalitat via FLA i li interessarà recuperar-lo.

El més lògic per a Espanya seria intentar que Catalunya assumeixi una part del deute en funció de la seva riquesa i no de la població. No sembla probable que es volgués desprendre d'actius com el Museu del Prado o els caces F-18, però podria valorar el seu patrimoni a la baixa i canviar-lo per deute. A més, podria aprofitar la pressa catalana per aconseguir un acord més beneficiós. Això, clar, si no s'emboïca en una solució a la sèrbia, cosa que tampoc es pot descartar.

Hi ha aliats objectius, aliats forçosos i adversaris (al segle XXI, la paraula enemic no ha de formar part del vocabulari de la gent civilitzada). Entre els primers, com a aliats objectius del sobiranisme català, Izquierda Unida i Podemos (dic aliats, no partidaris ni impulsors). Entre els últims, PP i UPyD, màxims adversaris del dret a decidir.

I els socialistes? Són un doble aliat, forçós en un cas i objectiu en l'altre. Sigui qui sigui el seu líder, que això no canvia el fons de la qüestió, el PSOE és un aliat forçós de la tercera via i la reforma constitucional federalitzant, propiciada per la seva filial catalana. No per compensar sinó per imperatiu de la seva pròpia naturalesa, és aliat objectiu del PP en la qüestió clau de la sobirania única i indivisible. PP, PSOE i UPyD comparteixen la mateixa visió de l'Estat, de l'estructura econòmica, de l'arquitectura social i del repartiment territorial del poder. Amb matisos i dis-

Aliats objectius

crepàncies importants, formen part del mateix bloc.

En canvi, IU i Podemos s'hi oposen, són el bloc partidari d'un altre ordre, o el que rebutja l'ordre establert i pretén que la política deixi d'estar al servei servil dels de dalt. Aquest parell entenen que el sobiranisme català és un ajut, potser el desllorigador, en el seu objectiu de trencar la crosta de la casta. Des del centre d'Espanya, estar a favor o en contra del dret d'autode-

terminació no és tan sols un marcador nacional sinó sobretot social, un signe de modernitat i nous valors aplicats a la vida col·lectiva.

Ja no hi ha dues espanyes, sinó una, la dominant, i una altra que en podem dir alternativa, encara minoritària, potser efímera, que no es reclama hereva de cap passat sinó que pretén encarar el futur sense el llast de la idiosincràsia de la *hidalguia*, els *pronunciamientos* i el liberalisme tronat que hi convivia. No hi ha perill que acabin reivindicant els bombardeigs de Barcelona o proclamant “antes azul que rota”. Tampoc conclouen, com Alberti, “Catalanes, yo os saludo: ¡Viva vuestra independencia!”. Ni una cosa ni l'altra. Són d'aquesta època, del segle XXI. Cadascú a la seva manera i a diferència del bloc PP-PSOE, desitgen el millor per a la majoria.